

seminarie

de mythe van de joodse paus

12.02.2004

Thema van dit seminarie is de mythe van de joodse paus.

Deze legende is een van de vele legendes rond de figuur van rabbi Simon de Grote (eerste helft van de XIde eeuw). Zijn wondermooie en heel verstandige zoontje werd in het getto van Mainz (of Frankfurt) geschaakt. De jongen werd gedoopt en kreeg dus, naast zijn joodse, ook een degelijke christelijke vorming. Later bracht hij het tot paus maar keerde tenslotte tot het jodendom terug.

Deze legende is ons bekend in vier Jiddische versies, die zelf aan de oorsprong liggen van een aantal Hebreeuwse bewerkingen.

De oudste ons bekende versie is die uit het *mayse-bukh*, dat in 1602 in Basel werd uitgegeven, maar dat oudere verhaaltradities bundelt.

In 1874, in volle joodse haskole, werd het verhaal opnieuw verteld door Ayzik Meyer Dik en uitgegeven als een volksboekje voor de 'lieve lezeres': *reb sjimen barboen oder der draifacher troim (cholem)*. Na de shoa werd die versie in 1955 door J. J. Trunk herschreven als *der yidisher poypst - eyne historisje dertsejloeng*.

Bashevis Singers *zejdloes der ersjter* of in de Engelse vertaling *Zeidlus the Pope* verplaatst het verhaal van het Duitse getto naar Janów, ten N.-W. van zijn Poolse Bilgoraj. Daarmee situeert hij het tevens in een totaal andere spirituele context.

Het thema van deze legende gaat terug op de Jozef-cyclus in het boek Genesis en op de midrashim bij die cyclus: Jozef, die door zijn broers wordt verkocht en die het uiteindelijk tot onderkoning van Egypte brengt.

Onder leiding van prof. dr. Joseph Sherman (*The Myth of the Jewish Pope; Myth, Diaspora and Yiddish Literature*. Oxford 2003) worden in dit seminarie de vier versies literair besproken. In een verdere, meer ideologische, analyse staan de begrippen (culturele) assimilatie, identiteit en identiteitsverlies centraal.

De Leesgroep Jiddisch van het Instituut voor Joodse Studies (Universiteit Antwerpen) nodigt u graag uit op het seminarie *De Mythe van de Joodse Paus*

Het staat open voor Jiddischisten en voor ieder die via dit tekstmateriaal de legende en haar ideologische achtergrond wil verkennen.

De gebruikte talen zijn het Jiddisch en het Engels (en we helpen elkaar via het Nederlands en het Frans).

Het tekstmateriaal omvat de vier versies in Jiddische ojsjes en in transcriptie, een basiswoordenlijst en voor sommige teksten een Engelse vertaling.

Het seminarie heeft plaats op donderdag 12 februari 2004 in de Universiteit Antwerpen, Stadscampus, lokaal D.015, Grote Kauwenberg 2 te Antwerpen, op wandelafstand van het Centraalstation.

Het begint om 10.30 h en wordt opgedeeld in drie werksessies, onderbroken voor een lunch en voor namiddagkoffie. Einde om 17.00 h.

Het tekstmateriaal wordt bij inschrijving toegezonden (vanaf half januari).

Inschrijving gebeurt door :

- opgave van naam en adres, telefonisch (03 820 27 96) of via email (ijs@ua.ac.be)
- overschrijving van 40 euro (25 euro voor de teksten en 15 euro als deelname in de kosten) op rekening **001-0998555-16** van UA Germaanse, Universiteitsplein 1, B-2610 Wilrijk, met vermelding "**poipst**" en een nauwkeurig adres. (IBAN BE72001099855516)

Om 20.00 zal Professor Dr. Joseph Sherman in auditorium R.012 van de Stadscampus van de UA (ingang Rodestraat) een lezing geven met als titel:
"Fiddler on the Train": The Railway as Metaphor in Modern Yiddish Fiction.

Inlichtingen:

telefoon/phone: +32 3 820 2796 (ma-di-do-vr / Mon-Tue-Thu-Fri)

email: ijs@ua.ac.be - website: www.ua.ac.be/ijs - fax: +32 3 820 2762

Joseph Sherman BA Hons MA PhD (Witwatersrand) THHD LTCL is currently Corob Fellow in Yiddish Studies, Oxford Centre for Hebrew and Jewish Studies, University of Oxford. Before taking up this appointment, he was Associate Professor in the Department of English, University of the Witwatersrand, Johannesburg where he worked for 21 years.

His major field of research is Yiddish literature, on which he has published widely in international journals including *Prooftexts*, *Judaism*, *Studies in American Jewish Literature* and *The Journal of Narrative Technique*, and in South African journals including *English Studies in Africa*, *Journal of Semitics*, *Acta Academica*, and *Slavic Almanac*.

The author of over 40 academic articles and the editor of 9 books, he has lectured widely in the United States, the United Kingdom, Sweden and South Africa. His latest book, which appeared this year, is entitled *The Jewish Pope: Myth, Diaspora and Yiddish Literature* (Oxford: Legenda Press, 2003).

He has been active in making available in English translation much of the considerable body of Yiddish writing that has been produced in South Africa. He has published a volume of selected South African Yiddish stories in English translation under the title *From a Land Far Off*, (University of Cape Town, 1987), and has edited and introduced an annotated English translation of Leibl Feldman's important Yiddish socio-cultural monograph, *Oudtshoorn: Jerusalem of Africa* (University of the Witwatersrand, 1989).

He is a specialist in the work of the 1978 Nobel Laureate Isaac Bashevis Singer, whom he interviewed in Miami Beach in 1983, and on whose work he wrote his doctorate. He translated into English the most recent of Singer's hitherto untranslated novels, *Shadows on the Hudson* (New York: Farrar, Straus and Giroux, 1987). In 2002, this translation was awarded the Yakov and Fenia Leviant Prize for Yiddish Translation, administered by the Modern Language Association of America.

His other field of specialisation is the work of the great Yiddish prose writer Dovid Bergelson (1884-1952), and he has recently published a new English translation, together with a newly redacted Yiddish text, of Bergelson's masterly 1913 novella *Opgang (Descent)*. Both the redacted Yiddish text and the English translation have appeared in companion volumes as part of the Modern Language Association's prestigious Texts and Translation Series (New York: Modern Language Association, 1999).

In 1998-1999 he spent six months as Dorot Research fellow at the University of Texas in Austin, sorting the Yiddish manuscripts of the I.B. Singer archive, and in the summer of 2000 spent three months as an Oppenheimer Scholar at the University of Oxford pursuing his research.

Professionally he is a member of the Modern Language Association, the American Association of Translators, and the National Writer's Union of America. For nine years (1990-1998) he was executive editor of the quarterly South African cultural journal *Jewish Affairs*. He is currently one of the co-editors of the annual *Slavic Almanac*, and is a member of the editorial board of the New Yiddish Library (National Yiddish Book Centre/Yale University Press).

His current projects include commissions to translate two major South African novels from Yiddish into English (*Kalman Bulan* by Mendel Tabatznik and *Land fun Gold un Zunshayn* by Jacob Mordechai Sherman), and making new translations of David Bergelson's major novels *Nokh Alemen* (1913) and *Mides ha-din* (1925) for the New Yiddish Library, published by Yale University Press. He is also editing a volume, in Yiddish, of little-known stories and essays by Isaac Bashevis Singer, which will be published by the Congress for Jewish Culture (CYCO) in New York, to commemorate the centenary of the author's birth in 2004. His Dictionary of Major Yiddish Writers will be published in the series *Dictionary of Literary Biography* by BCL-Manly, South Carolina, towards the end of 2004.